

17 december 2021

Reduktionspotentiale i landbruget

Forfattere: Julie C. S. Henriksen, Innovationscenter for Økologisk Landbrug;
Hans Thysen; SEGES

Reduktionspotentiale med udgangspunkt i en territorial beregning

Jævnfør den nationale afrapportering af Danmarks nationale drivhusgasudledning 2021 udført af DCE, AU, er landbrugets samlede udledninger, inkl. arealanvendelse på landbrugsarealer og eksklusiv energiforbrug, faldet fra 20,3 mio. ton CO₂e i 1990 til 16,1 mio. ton CO₂e i 2019, svarende til en reduktion på 21 pct.

Frem mod 2030 forventes udledningerne at falde med yderligere ca. 1,8 mio. ton CO₂e sammenlignet med 2019 (Kilde: DCE 2021).

Dette giver en forventet samlet territorial udledning i 2030 på (16,1 – 1,8) mio. ton CO₂e = 14,3 mio. ton CO₂e.

Dette kan understøttes af de praktiske erfaringer og deraf dataindsamlinger som hen over flere er indsamlet via Arlas klimatjek. Baseret på erfaringer fra Arlas klimatjek, har det vist sig, at der ved at sætte fokus på klimaindsatsen uden at stille krav til specifikke reduktionsmål, kan forventes en gennemsnitlig årlig reduktion på 1% om året. Dermed kan det forventes at niveauet af den territoriale udledning fra landbruget vil være på $(16,1 - (16,1 \text{ ton} * (11 \text{ år} * 0,1))) = 14,3 \text{ mio. ton CO}_2\text{e}$. Denne antagelse resulterer i samme forventede niveau som det forventede niveau beregnet i Den nationale opgørelse, DCE, AU, 2021.

Med landbrugsaftalen der blev vedtaget 4 oktober 2021 er der fastsat et bindende mål om at reducere den territoriale udledningen fra landbrug- og skovbrug med 55-65% i 2030 ift. udledningen i 1990. Dette svarer til en reduktion på 6,1- 8 mio. ton CO₂e. Denne aftale er baseret på estimer af effekter fra kendte virkemidler og derudover af forventede effekter af nye teknologier undervejs.

Landbrugets klimaværktøj understøtter nu her implementeringen af kendte virkemidler på bedriftsniveau, så der sikres handling frem mod reduktionsmålet. Det er dog vigtigt at understrege at klimaaftryk på bedriftsniveau ikke er additive ift. til den samlede nationale klimaudledning, da bedriftsregnskaberne medtager indirekte effekter og effekter udenfor landbrugssektoren jf. den nationale opgørelse og IPCC.

Klimaaftryk på bedriftsniveau som handlingsværktøj mod reduktionsmålet i 2030

Beregninger på bedriftsniveau i Landbrugets klimaværktøj inkluderer både territoriale, indirekte effekter på bedriften, energi og transport, da dette afspejler praksis og dermed den reelle drivhusgasudledning på bedriften. Bedriftens samlede

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

udledning inkl. klimaaftryk fra importerede ressourcer og kulstoflagring vil afhænge af bedriftens rammer ift. produktionssystem, staldsystem og tilhørende arealer. Dette vil have betydning for bedriftens baseline (nudriftsberegning) og dermed også for bedriftens reduktionspotentiale.

Den enkelte bedrifts reduktionspotentiale afhænger af flere parametre:

1. Nudriften fungerer som baseline og derfor vil bedrifter, der allerede har et relativt lavt klimaaftryk, have mindre potentiale for at reducere yderligere.
2. Reduktionspotentialet vil afhænge af driftsform, hvor bedrifter med husdyr – og specielt kvæg formentlig vil have et lavere reduktionspotentiale.
3. Reduktionspotentialet vil også afhænge af om bedriften har markdrift, da markdrift åbner op for flere mulige virkemidler bl.a. at arbejde med nitrifikationshæmmere til reduktion af lattergas, græs i sædskiftet og efterafgrøder m.m.
4. Tilgængelige virkemidler afhænger af om produktion er konventionel eller økologisk.

I projektet Landbrugets klimaværktøj er der udført afprøvninger på forskellige typer bedrifter, som en del af udviklingen af rådgivningskonceptet. Disse afprøvninger resulterede i reduktioner mellem 5 og 55%. Dette resultat kan dog ikke bruges som et forventet reduktionspotentiale på landsplan, da afprøvningerne ikke kan være repræsentative for reduktionspotentialet for hele landet på tværs af produktioner, geografi mm.

Baseret på de konkrete handlingsplaner udført i Landbrugets klimaværktøj var erfaringen, at der var størst reduktionspotentiale for følgende emissionskilder: foderimport, optimeret antal husdyr, øget kulstoflagring og udtagning af lavbundsjord. De virkemidler, hvor der derimod på relativt kort tid kan opnås resultater, er ved levering til biogas og ved at overgå til grøn strøm.

I landbrugsaftalen fremgår det at kendte virkemidler estimeres til at kunne bidrage med en reduktion på 1,9 mio. ton CO₂e frem mod 2030. Disse virkemidler inkluderer emissionskilderne: Husdyrfordøjelse, gødningshåndtering, udtagning af lavbundsjord, reduceret kvælstofforbrug, skovrejsning og ekstensivering.

Hermed skal det fastlagte reduktionsmål opnås ved yderligere udvikling og eksisterende tiltag og nye teknologier med et mål om at kunne reducere med 7,4 mio. ton CO₂e frem mod 2030.

Landbrugets klimaværktøj understøtter både implementeringen af tiltag nu og her og der vil kunne implementeres nye teknologier i værktøjet, når disse er klar til brug med valide data på effekterne.

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug